

ARTS ESCÈNIQUES

Un Roberto Zucco sense volada tràgica

Pablo Derqui destaca a la pell de l'assassí en sèrie de Koltès

Crítica

'Roberto Zucco'
TEATRE ROMEA
21 de febrer

JUAN CARLOS OLIVARES

Han passat vint anys d'ençà que Lluís Pasqual va prendre possessió amb *Roberto Zucco* de la nau despullada del Palau de l'Agricultura, el futur Lliure de Montjuïc –un exorcisme teatral semblant al que va protagonitzar Peter Brook al veí Mercat de les Flors amb *Carmen*–. Un muntatge que respirava la grandesa tràgica contemporània que exigeix el lirisme furiós i nihilista del testament dramàtic de Bernard-Marie Koltès. Hi havia espai per al fatalisme desbocat d'un assassí en sèrie (el venecià Roberto Succo) que en la dècada dels vuitanta va deixar un rastre de mort i violència, i nombrosos titulars a les pàgines de successos de la premsa francesa. Ell es creia invisible. Per als altres, va ser un camaleó que va fer gairebé impossible dibuixar el seu retrat robot.

La sensació de desolada infinitud –tan íntima a Koltès– no es percep en l'adaptació dirigida ara per Julio Manrique. El text queda ofegat entre les parets d'una casa de nines. Té –això sí– el protagonista: un magnífic Pablo Derqui que hi aporta el físic, la mirada ambigua, la perillosa fragilitat i la mortal obcecació d'un ésser que l'autor va voler dibuixar com un heroi tràgic del segle XX.

Julio Manrique dirigeix *Roberto Zucco*, un personatge que encarna Pablo Derqui, a la foto amb Rosa Gàmitz. DAVID RUANO

Tot i que embellit per la fascinació que sentia Koltès, el Zucco real ja tenia fusta de personatge: va tenir els seus moments de glòria mediàtica per exhibir un gran sentit de la posada en escena, i els testimonis recollits coincideixen a destacar que tenia aura d'*homme fatale*, aquella classe d'atractiu perniciosos per a qualsevol que quedi atrapat en la seva òrbita psicòtica. Un home violentament romàntic, com Byron i Rimbaud. Poetes, com Koltès.

Derqui està sol en aquesta esfera tràgica. La resta del repartiment –amb moments de més o menys cert interpretatiu– i la posada en escena es mouen en el terreny de la brutalitat costumista, la poètica neorealista d'un jove Visconti o un

madur Fassbinder. Potser convindria haver pensat més en Passolini, el poeta, no pas el director d'*Accattone*. Koltès està més nu en el seu perfil ideològic, però comparteix l'empatia amb els marges de la societat.

És possible que a la generació de Manrique li costi plasmar un cert sentit tràgic de l'existència. La tragèdia inclou alguna cosa de sublim que no acaben de dominar. També es percep un soterrat temor a allunyar-se del públic. Hi ha una tendència contraproduent a introduir elements còmics que reforcin la complicitat amb la sala. Por que no et segueixin, que es despenguin i et deixin sol. Pesos que impedeixen que Koltès s'elevi cap a una altura suïcida. —

Els germans Roca creen un sopar operístic

Els germans Roca i Franc Aleu culminaran al maig *El somni*, un sopar òpera en què conflueixen la gastronomia, la pintura, la poesia i la música. Els convidats seran 12 personalitats d'arreu del món.

ANTONI RIBAS TUR

BARCELONA. "Explorar els límits de la creativitat gastronòmica" i de "la capacitat de sentir" és l'objectiu dels germans Roca amb *El somni*. Una òpera en 12 plats, un banquet en 12 actes, el sopar òpera que els cuiners del Cellar de Can Roca estan desenvolupant amb el videoartista Franc Aleu. Se celebrarà al claustre de l'Arts Santa Mònica el 6 de maig. Entre els col·laboradors hi ha músics, escriptors i artistes com Zubin Mehta, Sílvia Pérez Cruz, Albert Guinovart, Pau Riba, Carles Duarte i Rafael Argullol.

La dotzena de personalitats convidades a aquest àpat on conflueixen l'òpera, la gastronomia, la pintura, la poesia i la música és encara una incògnita. Els comensals gaudi-

Els restauradors Josep, Joan i Jordi Roca, el productor Jaume Roures i l'artista audiovisual Franc Aleu. RUTH MARIGOT

ran d'un sopar en una petita sala envoltada per quatre pantalles. Les projeccions, que recreen l'univers de les ondines de Wagner, s'estendran damunt la taula i els plats. Tota l'acció estarà acompanyada per les peces de diferents músics d'avantguarda. A més del sopar, *El somni* es materialitzarà en un llarg-

metratge de Francesc Aleu produït per Mediapro amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona, un web, un llibre i dues exposicions. L'Arts Santa Mònica n'obrirà una pocs dies després del sopar i la Sala Ciutat exposarà les 250 *Cartes de Barcelona* que l'il·lustrador Peret ha dissenyat per al projecte. —

en breu

■ Els Amics de les Arts guanyen quatre premis Enderrock

Fins a quatre guardons s'han endut Els Amics de les Arts després de la votació popular que determina els guanyadors dels premis que convoca la revista *Enderrock*. El quartet ha guanyat com a millor artista, lletra de cançó (*Louisiana o els camps de cotó*), videoclip (*Monsieur Cousteau*) i web. Els altres triomfadors d'aquesta edició són Cesk Freixas, Txarango i Roger Mas & La Cobla Sant Jordi, tots tres amb tres premis. La gala de lliurament serà el 7 de març al Teatre Municipal de Girona.

■ Jaume Perarnau, nomenat director en funcions del mNACTEC

El departament de Cultura va designar ahir Jaume Perarnau com a director en funcions del Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (mNACTEC) mentre no es convoca el concurs públic per a la selecció de la nova direcció. Perarnau substitueix, en funcions, Eusebi Casanelles.

■ Pilar Rahola debuta en la novel·la amb 'El carrer de l'Embut'

A la novel·la *El carrer de l'Embut* (RBA), Pilar Rahola ret un homenatge als ideals de la República i als mestres que en van ser l'estendard. Ambientada a Cadaqués i Cuba durant els anys 20 i 30, la primera novel·la de Rahola compta amb personatges inventats i amb aparicions de Salvador Dalí, la Ben Plantada, Marcel Duchamp i el pedagog Lluís Tasis.

■ El Círcol Maldà anuncia que tancarà a finals de setembre

Després de cinc anys en actiu, el Círcol Maldà abaixarà el teló a finals de setembre. El director Pep Tosar i el seu equip, en un comunicat que dirigeixen al seu públic, lamenten que "els estaments teatrals de l'administració de Catalunya no han trobat prou motius" per tractar el Círcol Maldà "igual que la menys considerada de les anomenades sales alternatives". L'activitat teatral seguirà amb normalitat fins a la tardor, i Pep Tosar hi posarà punt final amb *Sa història des senyor Sommer*.